

Mars 2022

FORVALTNING, DRIFT OG VEDLIKEHOLD

ALVDAL VARIG

PRODUKTBESKRIVELSE

Alvdal Varig, omfatter flere eksteriør produkter, og brukes der det stilles krav til god råtebeskyttelse, samt hvor det er ønske om økt ferdigstillingsgrad. Produktene vil kvalitetsmessig ha en streng sortering som gir god og pen kvist og vedstruktur. Alvdal Varig er behandlet i en 2 trinns prosess, som gir et ettertørket produkt, med klassifisert råtebeskyttelse. Ved første trinn blir trevirket impregnert med Wolmanit CX 8N i henhold til NTR klassifisering, dernest ettertørket. Alvdal Varig har som standard impregneringsklasse AB, som er klassifisert til bruk over mark. I trinn 2 blir trevirket overflatebehandlet med ett strøk vanntynnet transparent grunning med farge. Produktet leveres tørket og er klart til bruk. Den pigmenterte overflaten vil være utsatt for mekanisk slitasje, som man skal hensynta ved håndtering og montering.

Alvdal Varig leveres i transparente farger i nærheten av våre farger på Royalimpregnerte produkter, Brun, Svart og Fjellgrå. For videre bearbeiding av kapp/snittflater og vedlikehold kan Royalolje brukes. Royal oljer har matt overflate tilsvarende Alvdal Varig. Det kan også brukes beis- malings-produkter, men disse vil fremstå «blankere» da de har en filmdannende overflate.

Tilnærmede farger i fargekart til Jotun Trebit er: Tjærebrun 676, Sort 699 og Røykgrå 9075.

Fargegjengivelsen blir annerledes når beisen legges på en «grønnimpregnert» overflate kontra trehvit overflate. Over tid forsvinner grønnskjæret og fargene nærmer seg hverandre. For sammenligning anbefaler vi at en tar med en prøvebit til ditt byggevarehus.

Alvdal Varig er en behandling med 1 strøk transparent, ikke filmdannende grunning. Impregnert furu ettertørkes før grunning påføres.

I tørkeprosessen vil trefibrene i de områdene som får størst trykkbelastning komprimeres noe, som igjen medfører at grunningen fester dårligere. På slike områder kan en få lyse felter på tvers av kledningen. Ved grunning med transparent farge, vil treverkets struktur spille inn og følgelig gi større naturlig fargevariasjon i

produktet. Over tid vil naturlig slitasje redusere forskjellene. Ved ønske om naturlig gråpatinert overflate, trenger man ikke foreta seg noe.

Selv om produktet kan stå flere år før evt. første vedlikeholdsstrøk, er det under forutsetning av at en aksepterer de fargemessige variasjonene veggen har. Vil en ha en mer homogen pigmentert farge på veggen, må en fremskynde første vedlikeholdsstrøk.

Ved overflatebehandling med transparente farger vil det være nyanseforskjeller mellom ulike produksjonsserier. Slike forskjeller utgjør ikke en berettiget reklamasjon. Man bør unngå sammenblanding av produksjonsserier på samme bygg/veggflate.

Dersom man ønsker å ivareta en pigmentert overflate på Alvdal Varig, anbefaler vi at første viderebehandling med påføring av et valgt overflatebehandlingsprodukt, gjøres innen 4 år etter montering. Flater utsatt for mekanisk belastning samt vær og vind, kan fremskynde ønske om viderebehandling. Er overflaten lite utsatt, kan vedlikeholds intervallet forlenges. Vedlikeholdsbehovet vil variere avhengig av produkt og bruksområde. Glatthøvlet flate slites raskere enn ru/sagskåret overflate. Videre vedlikehold er avhengig av valgt overflatebehandlingsprodukt. Har Alvdal Varig stått uten vedlikehold lenge, og fått en nedbrutt overflate, må alle løse/døde trefibre fjernes før overflatebehandling gjøres.

Alvdal Varig kan videre behandles med Royal oljer, dekkbeis, oljebeis eller maling, tilsvarende annet treverk. Velges transparente farger, som olje og beis, vil den livlige synlige trestrukturen beholdes.

For levetiden til kledning er det bl.a. viktig med god utlufting mellom vindsperre og kledningen. Luften må strømme lett og ha mulighet til å slippe greit ut på toppen av veggen. Tradisjonelle bygg med gode takutstikk og som gir god utlufting i gesimskassen, er en praktisk, anerkjent god løsning.

For hus uten takutstikk, kan det være vanskelig å få god utlufting i overgangen kledning/tak. For lav lufthastighet vil skape fuktig klima bak kledningen. Vedvarende fukt vil øke risikoen for svertesopp.

Fordeler med Alvdal Varig

- Kobberbasert trykkimpregnering, Klassifisert råtebeskyttelse
- Pigmenter påført før eksponering av sol og nedbør, hindrer misfarging
- Overflatebehandlingen gir en god start og forlenger levetiden
- Kan videre behandles med oljer, beis eller maling
- Spesialsortert Nordisk trevirke, sikrer god trekvalitet
- Tørt virke, klart til bruk
- Fargevalg

Antatt teknisk levetid uten utskiftninger

Forutsatt korrekt bruksområde, montering og vedlikehold, har Alvdal Varig utvendig kledninger en teknisk levetid på minst 60 år. Andre eksteriørprodukter er ofte eksponert mot et tøffere klima, som tilsier en levetid i området 20-60 år. Teknisk levetid avhenger av flere faktorer. De klimatiske forhold på stedet er viktig. Videre er god lufting, god avstand til bakke/vegetasjon, rask opptørking etter fuktpåvirkning, er alle viktige elementer. Husk at den beste beskyttelsen for treprodukter er konstruktiv trebeskyttelse og systematisk vedlikehold.

Øvrige opplysninger

Kvae/harpiks er naturlige bestanddeler i furu. I gamle dager var virke som var rikt på slike stoffer ansett som attraktivt, da de har en konserverende effekt. Slikt treverk har lang levetid. Imidlertid gir "Kvaeutkok" en visuell effekt som mange reagerer på. Kvaeutkok kan bli synlig på solvendte overflater. Mørkere farger oppnår høyere overflatetemperatur, som øker sannsynligheten for Kvaeutkok. Kvaeutkok blir synlig i områder rundt kvist, og på trevirke med høy harpiksinhold.

ANVISNINGER FOR DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Inspeksjon, rengjøring, vedlikehold og utbedring av evt. skader utføres årlig.

Fysisk skade

Fysisk skade, hvor tre fibrene er brutt, påføres valgt overflateprodukt. Eksempelvis der festemidlene er presset for langt inn i treverket, sår forårsaket av bruk, trær som skraper mot tre-elementet og andre punktbelastninger. Er det andre bygningsmessige skader og eller konstruksjonsfeil som skaper slitasje eller belastning på produktet, må årsaken til disse feil utbedres.

Smuss og/eller organisk materiale

Hvis det får hope seg opp med lauv, barnåler, pollen, døde trefibre osv. på felter av produktet, vil det etter hvert danne seg mose. Slikt organisk materiale vil virke som en svamp og holde på fuktighet. Vedvarende fuktighet virker skjemmende og reduserer levetiden på produktet.

Som på andre tre-produkter kan svertesopp etablere seg på Alvdal Varig. Mest utsatt områder med stillestående, fuktig luft. Typiske områder er flater med prydbusker og vegetasjon tett inntil, under vindu, ned mot bakken, ved vannuttak, ved tak nedløp samt skyggesider. Retursprut fra regnvann som treffer utbygg, beslag eller bakken, øker risiko for dannelse av svertesopp. Det er viktig med god avstand og god lufting. Svertesoppen er harmløs for treverket, men kan virke estetisk skjemmende. Svertesopp synes best på lyse flater. Den kan vaskes bort, hvorpå soppdreper og valgt overflateprodukt påføres. Fjerning av svertesopp krever en mer omfattende

rengjøring. Kommer svertesoppen tilbake, som den ofte gjør, bør det vurderes å overflatebehandle med en mørk farge som vil skjule svertesoppen.

Det er viktig at trevirket får tørke ut hurtig etter evt. nedfukting. Vi anbefaler vask en gang per år, for å beholde rene flater som tørker hurtig.

Rengjøring og rengjøringsmetoder for overflater

Spyl overflaten med en hageslange under lavt trykk for å fjerne løse materialer. Det som sitter fast børstes lett løst, for deretter å spyles vekk med vann. Vi anbefaler en mild husvask, men ofte holder det med rent vann. Ved bruk av vaskemidler følges produsentens anvisning.

Påføring av Valgt overflateprodukt

Det er viktig at trevirket er rengjort og tørt før det etterbehandles med valgt overflateprodukt. Følg anvisning fra leverandøren.

Vedlikeholdsinstruks og -intervall

Vedlikehold under montering

Alvdal Varig monteres som annet trevirke avhengig av bruksområde. Er kapping/bearbeiding foretatt så bør kutt/snittflater innen kort tid behandles med Royalolje eller grunning/beis/maling for å forsegle treet. Dette gjør seg spesielt gjeldende på:

- Endeved - spesielt ned mot bakke, men også i skjøter
- Kutt/snittflater, som ikke beskyttes av omramming eller hjørnekasser
- Eventuelle sår i treverket

Syrefaste mekaniske festemidler som skruer/spikere skal benyttes. Sår som følge av at de mekaniske festemidlene er presset for langt inn i trevirket, slik at trefibre brytes, behandles med Trebit eller tilsvarende.

Vedlikeholds intervall

Fuktig klima øker behov for inspeksjon og vedlikehold. Flater som utsettes for fysisk påvirkning som slagregn, annen punktbelastning av vann, og lignende eksponering mot vær og vind, vil kreve hyppigere påføring av valgt overflateprodukt. Om mulig må årsaken til slike skader og belastninger utbedres. Syd og vestvendte flater slites raskere enn nord- og østvendte flater gitt normal vind- og vær-belastning. Horisontalt monterte produkter med høvlede flater, ofte plassert åpent, for å maksimere antall soltimer i døgnet, er utsatt for slitasje. Av nevnte forhold, i tillegg til mekanisk slitasje, vil pigmentene slites/brytes ned relativt raskt, sammenlignet med f.eks. utvendig kledning på en vertikal flate. Et takoverbygg vil redusere slitasjen. Terrassebord o.l. uten overbygg utsettes for høy grad av oppfukting ved regn og nedtørking ved vind og varme. Når det gjelder utvendig kledning vil god konstruktiv

beskyttelse, som takutstikk og utlufting bak kledningen forlenge vedlikeholds intervallet. Utvendig kledning har normalt en skåret overflate, som gir god vedheft.

Mørke farger vil oppnå høyere overflatetemperatur enn lyse farger. Pigmentene har også forskjellig levetid. Kosmetisk behov for vedlikehold kan være hyppigere på mørke farger enn lyse. Vær oppmerksom på at kjerneveden i furu er mettet med harpiksstoffer, slik at vedheftet her kan avvike fra vedheftet i yteved.

Vi kan dele behovet for vedlikehold i et teknisk og et kosmetisk behov.

Teknisk vedlikehold: På bakgrunn av at produktet er kobberimpregnert med klassifisert råtebeskyttelse har selve treverket fått sin beskyttelse.

Kosmetisk vedlikehold: Tidspunkt for tilføring av valgt overflateprodukt styres av den enkeltes ønske om visuelt uttrykk. Alvdal Varig vil få et værslitt utseende etter relativt kort tid.

Fuktbestandighet

God. Fuktbestandighet bedres ved påføring olje, beis- malings- systemer.

Renholdsvennlighet

God

MILJØPÅVIRKNING

Miljøpåvirkning

Kobber-impregnert trevirke vil i løpet av sin levetid ha en begrenset utlaking av impregneringsmiddel (kobber). Vedlikehold ved påføring av oljer, beis eller malings systemer reduserer utlakingen av impregneringsstoffer.

HMS-Referanser

Cu- impregnert trevirke skal ikke brukes i direkte kontakt med mat og eller drikkevann. Dersom man skal bearbeide trevirket slik at det dannes mye støv, skal man bruke støvmaske av type P2. Se også HMS-FAKTA angående henvisninger til Arbeidstilsynets publikasjoner. Spesielle tiltak ved brannsløkking, temperatur- og/eller fuktendringer etc. se HMS-FAKTA. Produktet inneholder en kobberforbindelse.

Kapp og avfall skal behandles som annet kobberimpregnert trevirke. Det vil si at avfall skal leveres på godkjent mottak. Skal trevirket brennes, må det skje i godkjent forbrenningsovn.

Avfallstype:	Overflatebehandlet trevirke. Behandlingsmåte for avfall iht. NS 9431.
Avfallshåndtering:	Forbrenning og energiutnyttelse
Opprinnelse-Næring:	Bygg og anlegg
Kode for avfallsbehandling:	1142/0400/0600/---

Montering

Henviser til Byggforskserien.

Alvdal Skurlag anbefaler bruk av syrefaste festemidler ved montering av Alvdal Varig. Bruk av galvaniserte festemidler og beslag kan resultere i misfarging av treverk. For å unngå misfarging og rust er det viktig at plastbelagte eller syrefaste beslag benyttes i forbindelse med f.eks. dører og vinduer.

TEKNISK SERVICE

Produsent	Alvdal Skurlag AS
Postadresse	Nord-Østerdalsveien 4856
Postnr. og -sted	2560 Alvdal
Telefon	62 48 93 50
E-post	post@alvdalskurlag.no
For mer informasjon	www.alvdalskurlag.no

alvdalskurlag.no